

PYSSLINGEN FÖRSKOLOR OCH SKOLOR AB
hello@academedia.se

2023-10-12

1 (18)

Dnr. SI 2023:5539

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Innovitaskolan Farstaäng i Stockholms kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Innovitaskolan Farstaäng avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från regelbunden kvalitetsgranskning till planerad kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Innovitaskolan Farstaäng i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver säkerställa att lärare vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö där elever utför de uppgifter lärare har planerat.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera och diskutera skillnader i lärares bedömning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **17 juni 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr. SI 2023:5539) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Innovitaskolan Farstaäng leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn skapar sig en god grund för att utveckla undervisningen. Detta gör rektorn via kontinuerliga uppföljningar och systematiska analyser av elevernas kunskapsresultat och undervisningens genomförande, samt genom att följa upp att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Dessutom leder och styr rektorn ett strategiskt jämställdhetsarbete. Utifrån sina samlade analyser beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder samt resursfördelning. Vidare leder och organiserar rektorn det pedagogiska arbetet för skolan.

Rektorn följer upp, analyserar och utvecklar verksamheten

Granskningen visar att rektorn har ett tydligt fokus på utveckling av undervisningen genom att följa upp och analysera skolans kunskapsresultat och undervisningens genomförande samt att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Av Skolinspektionens samtliga intervjuer framgår att rektorn följer upp elevernas kunskapsresultat kontinuerligt och systematiskt utifrån skolenhetens årshjul. Detta gör rektorn till exempel via statistik från huvudmannen, Skolverkets bedömningsstöd och kartläggningsmaterial samt utifrån både formella och informella auskultationer. Rektorn använder sig av huvudmannens kvalitetsmodell som består av tre områden; struktur, process och resultat, där rektorn även styr och leder skolenheten via gemensamma mallar för uppföljning och där värdegrundsarbete och kunskapsresultat motiveras av lärarna. Uppföljning och analys görs både enskilt av rektorn och tillsammans med lärare och elevhälsan. När det kommer till värdegrundsuppdraget beskriver samtliga intervjugrupper att det är ett levande arbete på skolan, där uppföljning och analys sker på organisations-, grupp- och individnivå. Exempelvis lyfter rektorn, elevhälsan och lärare i intervjuer att det under våren framkom att det fanns ett negativt språkbruk på skolan och att det samtidigt kom in kränkingsanmälningar som berörde detta. Då fick lärare, mentorer och fritidshemmet ett uppdrag att arbeta med språkbruket och genomföra olika värdegrundsövningar i sina respektive grupper. Kuratorn och skolsköterskan var också inne och arbetade i ett par grupper som en insats. Förutom det förebyggande arbetet med värdegrundsfrågor genomförs årligen två trygghetsenkäter där resultatet är ett underlag för framtagandet av skolans plan mot kränkande behandling.

Vidare framkommer i skolans kvalitetsrapport att skolan utifrån sin samlade analys av underlag har kommit fram till att det övergripande utvecklingsområdet för läsåret är att stärka undervisningens kvalitet. Utvecklingsområdet har i sin tur delats in i tre prioriterade fokusområden som handlar om att öka kunskapen om digitalisering och differentierad undervisning, att öka studieron samt att öka måloppfyllelsen i matematik och svenska. Rektorn uppger även i intervju att skolan fortsätter att

utveckla lärarnas bedömningskompetens samt att de prioriterade fokusområdena konkretiseras i mätbara mål och där nödvändiga utvecklingsåtgärder sätts in för respektive arbetslag. Det framkommer även av granskningen att rektorn fattar beslut om lämplig kompetensutveckling för personal och hur resurser fördelas för att på bästa sätt möta skolans behov. Rektorn uppger i intervju att det under hösten är inplanerat fortbildning i ämnet svenska, kring att skriva sig till läsning (ASL). Skolan planerar även att arbeta med lärarens ledarskap, skapa samsyn kring vad undervisningskvalitet är och hur de på skolan levandegör detta, exempelvis genom en tillgänglig och differentierad undervisning och tydliga lektionsmål. Det framkommer också att skolan, för att stärka undervisningen i matematik och svenska, har organiserat för ett tvålärarsystem på lågstadiet vid flera tillfällen varje vecka. Rektorn har tillsatt förstelärare inom svenska och matematik som ska driva utvecklingsarbetet framåt.

Rektorn leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn leder och styr skolans strategiska jämställdhetsarbete. Av intervju med elevhälsan, lärare och rektorn framgår att jämställdhetsarbetet styrs via värdegrundsarbetet och likabehandlingsarbetet som finns på skolan men att de även följer upp om det finns skillnader mellan könen vid uppföljningar av kunskaps- och trygghetsresultat. Ett exempel som rektorn ger är att kuratorn just nu arbetar med trygghet på nätet och att de kan se om olika typer av kränkningar sker utifrån kön. Av skolans kvalitetsrapport framkommer att det finns skillnader mellan kön i svaren kring kränkningar och otrygghet. Flickor svarar betydligt mer negativt och har ett lägre resultat än pojkar i undersökningen. Rektorn uppger att resultatet bygger på svar från en klass som har slagits ihop, har haft flera lärarbyten, där det finns flera pojkar med svårigheter och där flickorna fått ta mindre plats. Klassen har nu fått en ny mentor och flera insatser har satts in för att trygga klassen. Exempelvis har kuratorn på skolan fått i uppdrag att starta en grupp där hen träffar flickorna från denna klass samtidigt som den nya mentorn genomför elevintervjuer med alla elever. Skolan har även utökat kuratorns tjänst i syfte att hen ska arbeta mer förebyggande utifrån skolans plan mot kränkande behandling där jämställdhetsfrågor ingår. Kuratorn ska också vara ett stöd till lärare som behöver det i arbetet med eleverna. Av både Skolinspektionens lektionsobservationer och intervju med elever framkommer även att eleverna ges samma förutsättningar under lektionerna oavsett elevernas könstillhörighet. Till exempel fördelar lärarna ordet utifrån namnstickor, blandar grupper utifrån kön och växlar mellan att låta flickor och pojkar svara när de ställer frågor.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet på skolan. Rektorn ser till att samtliga lärare samverkar i olika forum utifrån ett kalendarium med tydligt innehåll för varje vecka. Av samtliga intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn samt utifrån den av huvudmannen inlämnade dokumentationen till Skolinspektionen, framgår att lärarna samverkar med varandra kontinuerligt via arbetslagsmöten och möten i teamen där även fritidspersonal ingår. Lärarna är indelade i två arbetslag, F-2 och 3-5 där även ämneslärare ingår. Två gånger per termin har varje klass elevhälsomöten (EHM) där hela elevhälsan, lärare och fritidspedagoger deltar. Där diskuteras undervisningen på gruppnivå utifrån Specialpedagogiska skolmyndighetens kartläggningsmaterial. Rektorn leder det pedagogiska arbetet via auskultationer och kollegiala lärtillfällen som genomförs och leds av förstelärare och rektorer. Dessutom får rektorn information via skolans pedagogiska ledningsgrupp, där arbetslagsledarna, två förstelärare och ansvarig lärare för Innovitamodellen ingår, om vilket avtryck det kollegiala lärandet ger i undervisningen. Vidare har lärare arbetat med Skolverkets stödmaterial kring att stärka elevers läsning och med Specialpedagogiska skolmyndighetens material kring tillgängliga lärmiljöer, vilket har börjat ge avtryck i undervisningen. För att komma vidare i detta utvecklingsarbete har skolans två förstelärare i uppdrag att driva detta vidare i ämnena svenska och matematik genom att till exempel ta fram laborativa material, förslag på utomhuspedagogik och hur flexibla klassrum kan användas.

Av granskningen framkommer att skolans arbets- och förhållningssätt är kända för alla på skolan. Av samtliga intervjuer framgår att skolan bland annat arbetar med "medling", ett arbetssätt med att förebygga kränkningar. Rektorn uppger i intervju att metoden medling är ett redskap att använda för att lösa konflikter men som även skapar en samsyn i hur skolan löser konflikter. I intervju med elever och lärare framgår att de är medvetna om att de ska agera direkt när de ser en kränkning och att eleverna vet vem de vänder sig till. Vidare framkommer även att rektorn tydliggör förväntningar på en lektionsstruktur och bildstöd som lärare ska använda sig av i undervisningen. Rektorn tydliggör skolans arbets- och förhållningssätt via arbetsplatsträffar, rektorsbrev och andra formella och informella möten. Det framkommer vidare att obehöriga lärare eller nyanställda legitimerade lärare får nödvändig information via mejl när de börjar på skolan liksom ett introduktionsmöte och flera uppföljande möten med rektorn eller biträdande rektorn. En mentor tilldelas som i sin tur också följer upp hur det går för den nya läraren. Vidare berättar rektorn att det finns ett rutindokument för vad som ska göras vid nyanställningar och vem som ansvarar för genomförandet. Rektorn har sammanlagt fyra schemalagda träffar med läraren och

förra läsåret, då det var många nya lärare, hade rektorn en heldag med alla, där exempelvis förväntningar och roller klargjordes.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att undervisningen är varierad, innehåller olika arbetssätt samt att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Undervisningen är målfokuserad och strukturerad där syftet med de olika arbetsmomenten är tydliggjorda i de flesta klasserna. Lektionerna är till stor del anpassade efter elevernas förutsättningar och innehåller naturliga inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Dessutom har lärarna genomgående höga förväntningar på eleverna där eleverna även görs delaktiga i planeringen och utvärderingen av undervisningen.

Undervisningen är varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är varierad med olika typer av uppgifter och innehåller aktiviteter som syftar till att stimulera elevernas lärande. Av samtliga intervjuer och Skolinspektionens lektionsobservationer framgår att lärarna använder sig av olika arbetssätt och uppgifter för att bibehålla elevernas engagemang och lust att lära. Exempelvis hålls elevernas engagemang igång via laborativa uppgifter, olika typer av material, datorprogram, lekar och aktiviteter utomhus samt genom att eleverna får arbeta i helklass, i par och enskilt. Vidare framgår av granskningen att lärare och resurspersoner ger ett aktivt lärarstöd genom att finnas nära till hands när eleverna behöver hjälp. Lärarna säkerställer även att eleverna har förstått uppgiften innan eleverna sätter sig för att arbeta med uppgiften själva. Detta gör lärare till exempel genom att fråga om eleverna har förstått uppgiften.

Undervisningen är målfokuserad och strukturerad

Granskningen visar att undervisningens upplägg innehåller mål och syfte samt en genomgående struktur i både låg- och mellanstadiet. Av samtliga intervjuer framgår att lektionerna är strukturerade, har intresseväckande inledningar och ett logiskt flöde genom hela lektionen. Lektionerna startar på samma sätt på morgonen genom att lärare går igenom dagen och använder sig både av text och bildstöd i sin genomgång. Däremot skiljer det sig i vilken utsträckning bildstöd används mellan lärare. Under skoldagen berättar lärare i början av varje lektion vad de ska göra och varför. Av lektionsobservationerna och samtliga intervjuer framkommer att lärare gör olika när de avslutar lektioner men flera lärare avslutar sina lektioner med att sammanfatta och knyta ihop det som eleverna har fått träna på under lektionen. Vidare tydliggörs syftet på olika sätt för eleverna där de får svar på vad de ska göra och varför, och lärarna kopplar det som eleverna ska göra till läroplanens olika delar samt till vardagen. Exempelvis uppger eleverna i intervjun att lärare pratar om mål och att de även pratar om det långsiktiga målet med utbildning. Eleverna ger exempel på hur lärare berättar varför eleverna ska lära sig saker, till exempel lära sig räkna för att handla eller kunna klockan för att inte komma för sent till sitt framtida arbete.

Undervisningen är till stor del anpassad och motiverar eleverna

Granskningen visar att undervisningens innehåll och arbetssätt överlag är anpassad till aktuell elevgrupp. Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan, elever och av Skolinspektionens observationer framkommer flera exempel på att elevernas arbetsuppgifter är anpassade efter elevernas kunskapsnivå. Exempelvis finns det olika nivåer på vad och hur eleverna kan ta sig an olika uppgifter. Vidare finns under vissa tidpunkter på lågstadiet ett tvålärarskap där lärare kan dela in klassen i två grupper eller arbeta med mer individuella anpassningar. Elever har tillgång till hörselkåpor, kud- dar och olika skärmar i alla klassrum vilka används utifrån behov. I de fall lärarna behöver stöd i arbetet med att anpassa för en elev eller elevgrupp finns elevhälsan och två speciallärare till hands på skolan. Speciallärarna arbetar mestadels av sin tid riktad mot årskurserna 1 och 2 för att möjliggöra ett tidigt stöd, men även mot årskurserna 3-5, där arbetet till stor del inneburit insatser för elever med åtgärdsprogram.

Vidare framgår av granskningen att undervisningen stärker elevernas självförtroende och motivation att lära men att anpassning av lektionernas innehåll och arbetsuppgifter efter aktuell elevgrupp har en stor betydelse för att bibehålla elevernas intresse och motivation. I intervju med elever framgår att lärare till exempel genom lek och kreativa uppgifter ökar motivationen hos de flesta eleverna. Dessutom berömmar lärare elevernas arbeten och har höga förväntningar på eleverna. Av Skolinspektionens lektionsobservationer framgår att det finns elever som utmanar och som är i behov av

stor tydlighet, struktur och individuella anpassningar under lektionerna. Skolinspektionen vill i detta sammanhang lyfta vikten av att lärare stimulerar och utmanar alla elever oavsett stödbehov.

Eleverna lär sig att reflektera kring sitt eget lärande och är delaktiga i planering och utvärdering

Granskningen visar att undervisningen ger eleverna utrymme att reflektera och på så vis ges eleverna möjlighet att ta ansvar över sitt eget lärande. Av intervjuer med elever och lärare framkommer att undervisningen möjliggör att elever får reflektera själva och tillsammans utan ett givet svar. Lärare låter eleverna svara på öppna frågor såsom "vad tror du?", låter eleverna själva få avsluta en berättelse eller koppla uppgifter till sig själv och till omvärlden. Eleverna får också reflektera kring hur de skulle kunnat arbeta för att resultatet skulle bli ännu bättre, om det var rätt val av metod eller om de kunnat göra på ett annat sätt så att de lär sig av arbetet de gjort. Av Skolinspektionens lektionsobservationer framkommer att eleverna även får ta del av olika strategier för sitt lärande där till exempel läraren i matematik visar olika strategier för att lösa uppgifter och eleverna får sedan själva välja vilken strategi som passar dem bäst. Utifrån Skolinspektionens observationer är lärarna bra på att ställa följdfrågor till eleverna för att öka deras lärande i ämnet.

Vidare framgår det av granskningen att eleverna ges möjlighet att utvärdera undervisningen och att deras synpunkter påverkar kommande arbete. Av intervjuer med elever och lärare framkommer att eleverna är delaktiga i planeringen av vilka arbetssätt som ska användas när eleverna arbetar med olika teman. Detta gör eleverna genom exempelvis "Vet redan-Önskar veta-Lärt mig" (VÖL), en metod som flera lärare använder för att ta reda på vad eleverna önskar sig veta mer av i aktuellt temaområde. Lärarna tar därefter hänsyn till elevernas önskemål och använder sig av detta i sin planering. Dessutom anpassar lärarna undervisningen utifrån den utvärdering som sker med respektive klass. I sin utvärdering använder sig lärarna av olika metoder som till exempel exit-ticket, tumme upp och ner och postit-lappar.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att det finns ett medvetet arbete för att skapa trygghet på skolan där eleverna involveras i det förebyggande arbetet. Skolans elevhälsa och trygghetsteam arbetar systematiskt med att öka tryggheten på skolan och sätter in åtgärder vid behov. Dessutom arbetar lärarna med att få till ett gemensamt förhållningssätt för att skapa studiero men de åtgärder som vidtas ger inte långsiktiga förutsättningar när det kommer till samtliga klasser på skolan. Lärarna anpassar arbetet till den elevgrupp som de undervisar men det finns ett flertal elever på mellanstadiet som skapar oro i klassrummen.

Skolan arbetar medvetet med att skapa trygghet

Granskningen visar att det finns ett medvetet och gemensamt arbete med att skapa trygghet för eleverna. Av samtliga intervjuer och av huvudmannens informations-inlämning till Skolinspektionen framgår att skolan har ett medvetet arbete med att skapa trygghet. Skolan har ett trygghetsteam som leds av skolans kurator. Tillsammans med lärarna och personal från fritidshemmet arbetar elevhälsan förebyggande med att skapa en trygg skola genom till exempel planerade aktiviteter på skolgården och att lärarna använder sig av ett värdegrundsmaterial för att skapa ett tryggt klassrumsklimat. För att arbeta på ett djupare plan med att skapa goda relationer och lösa konflikter som kan uppstå mellan elever arbetar lärarna med medling. Vidare framgår att trygghetsarbetet är indelat utifrån ett årshjul med olika aktiviteter som till exempel trygghetsvandringar och trygghetsdagar med gruppstärkande övningar och elevenkäter. Trygghetsarbetet följs upp på arbetslagen, teamens möten och på elevhälsomöten där även fritidspersonal är med. I intervju med elevhälsan och av huvudmannens inlämnade dokument framgår att resultatet från trygghetsenkäten som gjordes förra läsåret visar att eleverna på lågstadiet var trygga på skolan medan eleverna på mellanstadiet upplevde en större otrygghet. Flera klasser uttryckte att nätet var den plats där de kände sig mest otrygga. Som en insats till att förbättra detta har elevhälsan startat upp ett samarbete med "Safe Selfie", en digital plattform som handlar om ofrivillig bild- och filmspridning på internet. Syftet med att använda sig av "Safe Selfie" är att eleverna ges kunskap och verktyg för att motverka risken att utsättas för brott på nätet men också för att inte utsätta andra. Ytterligare åtgärder som skolan har vidtagit i

de klasser där tryggheten varit otillfredsställande är att de har gjort tydliga handlingsplaner på gruppnivå. Kuratorn och skolsköterskan har också varit ute i klasserna och pratat om värdegrund och kring samtycke och relationer. Vidare framkommer av granskningen att skolan har mentorstid, klassråd och elevråd där exempelvis klassrumsregler följs upp. Elevrådet har pekat ut platser på skolgården som de tycker varit otrygga. Analyser av inkomna kränkingsanmälningar visar också på att de flesta kränkningar sker på raster. Rektorn har bland annat utifrån detta tagit beslut om att öka vuxennärvaron på raster och sedan höstterminens början har en rastansvarig på skolan tillsatts i syfte att skapa styrda rastaktiviteter på skolgården för att öka tryggheten. För att ytterligare öka tryggheten för alla elever kommer socialtjänsten närvara på elevhälsomötena en gång i månaden. Där kommer samtal på både individ- och organisationsnivå ske och specifika åtgärder sättas in. Skolan har även kontakt med Humlan (Svenska kyrkans stödgruppsverksamhet för barn som lever i en familj med alkohol, narkotikaberoende eller psykisk sjukdom).

Skolans arbete med studiero ger inte tillräcklig effekt

Granskningen visar att lärarna har påbörjat ett arbete med att få till ett gemensamt förhållningssätt för att skapa studiero men att det finns två klasser på skolan där elever blir störda av andra elever som ägnar sig åt annat än skolarbete. Lärare vidtar åtgärder för att skapa en lugn miljö som endast på kort sikt ger viss effekt i dessa klasser. Konsekvensen är ett mindre gott resultat där det återkommande finns elever som ägnar sig åt annat än det som lärare har planerat. I intervju med elever och av Skolinspektionens lektionsobservationer framkommer att det finns elever som har svårigheter att koncentrera sig på skolarbetet och som gör annat än tilldelade arbetsuppgifter vilket gör att andra elever upplever sig störda i sitt skolarbete. Trots tillgången till resurspersoner till enskilda elever återkommer stunder under ett par lektioner där det blir svårt för lärare att bibehålla en god studiero för samtliga elever i klassrummet. Av intervju med rektorn och elevhälsan framkommer att lärare har fokus på studiero men att det är svårare i vissa klasser. Det handlar främst om det relationella och att lärare och resurspersoner inte känner eleverna men också att det skiljer mellan lärare utifrån deras erfarenhet och förmåga att vara tydlig i arbetet med studiero. Skolan har i flera år arbetat med att skapa studiero och rektorn har under årets gång kommit fram till att det finns en tydlig koppling till undervisningens kvalitet.

Vidare framgår av granskningen att lärare, speciallärare och representanter från elevhälsan är ute på auskultationer för att kartlägga vad som gör att det inte är studiero i vissa klasser. Förutom auskultationerna diskuteras och analyseras studieron utifrån resultat av skolans elevenkäter. Handlingsplaner med uppföljande insatser sätts in för att förbättra studieron och följs upp på arbetslagsmöten, elevhälsomöten och teamets

möten. I dessa forum samtalar även lärare och resurspersoner om hur de gör och kan ge tips till kollegor om till exempel lektionsupplägg och förhållningssätt. I skolans analys framgår också bakomliggande orsaker till varför vissa klasser har en sämre studiero. Det kan handla om flera mentorsbyten, sammanslagning av klasser samt att det finns flera elever med åtgärdsprogram i vissa klasser. Exempel på andra insatser som har satts in för att skapa studiero är en bättre tillgänglig lärmiljö för alla elever med struktur, rutiner och extra bildstöd, samt kompetensutveckling inom lågaffektivt bemötande, men som inte fullt ut gett ett gott resultat.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver säkerställa att lärare vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö där elever utför de uppgifter lärare har planerat.

Granskningen visar att det pågår ett arbete med gemensamma förhållningssätt för att skapa studiero men att studieron i två klasser kan kopplas till att undervisningen inte är motiverande på ett sätt som är anpassat till elevers behov, förutsättningar och intressen. Även om det finns forum för samtal mellan lärare, elevhälsa och rektorn om strategier kring studiero saknas det ett gemensamt förhållningssätt i hur lärare och resurspersoner möter elever i behov av anpassningar i dessa klasser.

Skolinspektionen rekommenderar därför att skolan som helhet utvecklar ett gemensamt förhållningssätt kring arbetet med att skapa och upprätthålla studiero i samtliga klasser utifrån elevers behov av anpassningar. Detta arbete förutsätter att lärare har kunskap om hur de kan möta elever som utmanar och är i behov av andra stödåtgärder. Skolans arbete med att skapa studiero utifrån elevgruppens behov kan exempelvis handla om hur lärarna ska agera både förebyggande och åtgärdande. Ett exempel som kan hjälpa lärare att möta elever som utmanar är att lärarna ges stöd och kompetensutveckling kring tydliggörande pedagogik i syfte att förstå varför visuellt stöd är viktigt. Exempel på ett utökat visuellt stöd som kan ges är individuella arbetsordningar, arbetsbeskrivningar och sociala berättelser eller manuskript med text och bild. För att ytterligare motivera eleverna att ta ansvar för sitt lärande kan eleverna bli delaktiga i utformandet av dessa anpassningar. Elevdelaktighet kan medföra att omotiverade elever känner stimulans och därför också engagerar sig mera och stökar mindre. För stöd i arbetet med att skapa studiero för alla elever hänvisar Skolinspektionen till Skolverkets publikation [Ledarskap som främjar studiero - Skolverket](#)

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn ser till att lärare har förutsättningar för kvalitetssäkring av bedömning med andra lärare på skolan och med andra skolor inom koncernen. Däremot är rektorns analyser av avvikelser något begränsade när det kommer till lärarnas bedömningar. Emellertid ser rektorn till att följa upp och analysera nationella prov tillsammans med lärare och hitta bakomliggande orsaker till resultaten.

Rektorn ger lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sin bedömning

Granskningen visar att rektorn ser till att lärarna använder olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och ger lärarna förutsättningar så att kvalitetssäkring av bedömning och omdömen kan ske. I intervju med lärare och rektorn framkommer att lärare har genomgått en kurs om bedömning och betyg via Karlstad Universitet för att stärka lärares bedömarkompetens. Det framkommer även att det tvåläarskap som finns på skolan möjliggör samverkan kring omdömen och bedömning. Dessutom ges förutsättningar för sambedömning i arbetslagen och i teamets möten. Lärare uppger i intervju att de även har stöd av läsa-skriva-räkna-garantin (LSR) och sitter tillsammans med speciallärare och går igenom underlag för bedömning i samband med den. Oerfarna lärare har diskuterat bedömning med mer erfarna lärare och sambedömning med en annan skola har gjorts i samband med nationella prov för årskurs 3. Det framkommer i intervjuerna att sambedömning med andra skolor kommer att utökas till fyra tillfällen under detta läsår samt inför bedömning av andra ämnen.

Rektorns analys av skillnader i omdömen är begränsad

Granskningen visar att rektorn i begränsad omfattning analyserar skillnader och avvikelser i omdömen i syfte att säkerställa likvärdighet. Av intervjuer med lärare och rektorn samt av informationsinhämtningen framgår dock att de analyserar relationen mellan nationella prov och omdömen i årskurs 3 för att upptäcka eventuella avvikelser. Rektorn för därefter diskussioner med lärare utifrån de skillnader som identifierats. Lärarna uppger i intervjun att de har sett att fler elever når godkänt i ämnena enligt lärares bedömning än de som klarar de nationella proven. Rektorn uppger i intervju att det finns en stor diskrepans och förklarar det med att vissa elever

inte fått rätt stöd under proven. Av rektorns analys gällande lärares bedömningar framkommer att i årskurs 1 finns det flera elever som inte når målen i svenska. Rektorns förklaringar till detta resultat är att de har haft ett flertal byten av pedagog sedan förskoleklass och att många elever har svårigheter med det svenska språket på grund av annat modersmål och/eller funktionsnedsättningar. I intervju med lärarna och rektorn framkommer att flera elever når målen i de praktiska ämnena än i de teoretiska och att förklaringen till den högre måluppfyllelsen bland annat är att undervisningen bedrivs i halvklasser med hög lärartäthet och att eleverna kan hitta andra sätt att uttrycka sig än i teoretiska ämnen. Av inskickat underlag framkommer att rektorn inte kan se att det finns avvikelser vad gäller lärares bedömning utifrån kön. Vidare framkommer av granskningen att den förra biträdande rektorn hade uppdraget att föra diskussioner med lärare men att den personen inte längre arbetar kvar på skolan. Nu är det rektorn som utifrån sin analys om skillnader av lärares bedömningar för dessa diskussioner. Rektorn uppger i intervjun att frågor som ställs om bedömning kommer att brytas ned och diskuteras tidigare i arbetslagen framöver, i andra pedagogiska forum och med enskilda lärare. Ett av skolans prioriterade områden är att öka bedömarkompetensen hos lärare. För att säkerställa en rättvisande bedömning på elevers faktiska kunskaper kopplat till kunskapskriterierna förs i nuläget få diskussioner mellan rektorn och lärare. Däremot förs en diskussion om analysarbetet gällande LSR med speciallärare och där skolledningen kommer att ingå under läsåret. I slutet av varje läsår får lärare analysera sin undervisning och får frågor som handlar om bedömning, exempelvis "Ser du skillnader mellan grupper eller mellan kön och i så fall vilka skillnader?". Det framkommer att i de arbetslag där lärare samarbetar är skillnader mellan klasserna mindre. Rektorn har reflekterat över att lärare i årskurs 2 behöver bli bättre på att använda tvålärarskapet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera och diskutera skillnader i lärares bedömning.

Granskningen visar att rektorns analyser av eventuella skillnader i omdömen, i olika ämnen och årskurser är begränsad och att diskussioner med lärare inte förs utifrån lärares bedömningar förutom när det gäller relationen mellan nationella prov och omdömen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn analyserar eventuella skillnader och avvikelser i lärares bedömning. Det är viktigt att skolenheten har rutiner för att analysera bedömning ur olika perspektiv för att säkerställa att omdömena är så

rättvisande och likvärdiga som möjligt. Om det kommer fram att det finns avvikelser i omdömen i olika ämnen är det av vikt att rektorn undersöker vad avvikelserna kan bero på samt om de är motiverade eller inte. Sammantaget har rektorn ett ansvar för att detta analyseras utifrån att fastställa om eventuella skillnader kan bero på att lärarna har olika tolkningar av styrdokumentet, eller utifrån att de bedömt och vägt samman elevprestationer på olika sätt.

På Skolinspektionens vägnar

Eva Lindgren
Beslutsfattare

Sevi Karoussi
Föredragande

I handläggningen av ärendet har även utredaren Åsa Pleiner medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sju lektionsobservationer.
- En gruppintervju med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor och biträdande rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 12 och 13 september 2023. Besöket genomfördes av Sevi Karoussi och Åsa Pleiner.

Innovitaskolan Farstaäng är en fristående grundskola med årskurserna f-5. Huvudman är Pysslingen förskolor och skolor AB. Vid tiden för besöket går 194 elever i årskurserna 1-5 på skolan.